



Riigikogu rahanduskomisjoni erakorralise istungi protokoll nr 242

Tallinn, Toompea ja videosild

Neljapäev, 10. september 2026

Algus 8.30, lõpp 9.12

Juhataja: Annely Akkermann (esimees)

Protokollija: Vivian Põld (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Mart Võrklaev

Komisjoni ametnikud: Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Kristo Varend (nõunik), Epp-Sandra Satsmann (konsultant)

Puudusid: Martin Helme, Andrei Korobeinik ja Kersti Sarapuu

Kutsutud: Rahandusministeeriumi finantstalituse osakonna analüütik Kairit Eha (1. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Põhiseaduslike institutsioonide 2027. aasta eelarved
2. Info ja muud küsimused

1. Põhiseaduslike institutsioonide 2027. aasta eelarved

Annely Akkermann selgitas, et esmaspäeval, 7. septembri istungil kuulas komisjon veelkord ära põhiseaduslike institutsioonide (PSI) esindajate 2027. aasta eelarve lisataotluste põhjendused kulude ja investeringute kohta. Sellele järgnenud arutelul komisjoni liikmetega otsustati suurendada Vabariigi Presidendi Kantselei eelarvet 638 000 euro võrra, millest investeringud moodustavad 30 000 eurot. Inflatsiooni mõju tõttu tõsteti majandamiskulusid 3% ning personalikuluseid 6%, kuna nende palgatasemed on jätkuvalt mahajäänud. Lisaks eraldati 100 000 eurot personalikuludeks presidendi nõunike töökoormuse suurenemise katmiseks ning president Alar Karise uue büroo- ja kodukulude hüvitamiseks järgnevatel aastatel 128 000 eurot.

Riigikontrolli taotlus rahuldati summas 218 000 eurot. Sellest veidi üle 3% moodustab palgakulu kasv. Majandamiskulude suurenemist toetati põhjusel, et asutus viib oma töökohad üle Riigi IT Keskusesse (RIT). Osa kuludest kaetakse omavahenditest ning osa taotleti juurde. Riigikohtu taotlust vähendati mõnevõrra ning eraldati 230 000 eurot, millest samuti veidi üle 3% moodustab palgakulu kasv. Majandamiskulude suurenemist toetati 5% ulatuses. Ühekordselt eraldati 95 000 eurot rahvusvahelise konverentsi korraldamiseks ning remonditöödeks.

Õiguskantsleri Kantselei taotlus rahuldati summas 220 000 eurot. Esialgu taotleti vahendeid

kolme ametikoha täitmiseks, kuid Rootsi vanglaleppega seotud kulud kaetakse lepingust tulenevate vahenditega. Õiguskantsleri Kantselei palgafondi suurendati 100 000 euro võrra. Lisaks eraldati 120 000 eurot uute töökohtade loomiseks jälitustegevuse järelevalve ning automaatotsustes kasutatavate algoritmide töökindluse tagamise eesmärgil.

Riigikogu Kantselei taotlus rahuldati summas 1 434 000 eurot, millest investeeringud moodustavad 404 000 eurot. Suurem osa investeeringutest, 354 000 eurot, suunatakse infosüsteemide ehk õigusaktide koosloome- ja menetluskeskkonna SÄTLA arendamisse. Selle toetamine oli ka Vabariigi Valitsuse seisukoht. Kuna seadusemuudatusega lisandusid erakondade rahastamise järelevalve komisjonile täiendavad ülesanded, kaetakse ka nendega seotud infosüsteemide arenduskulud. Samuti toetatakse e-hääletamise koodiauditite läbiviimist 250 000 euroga. Kuna Riigikogu Kantselei palgafond on jätkuvalt teistega võrreldes mahajäänud, toetati palgafondi kasvu 6,6% ulatuses ning valimisteenistuse palgafondi kasvu 5,3% ulatuses.

A. Akkermanni sõnul ei olnud kõiki taotlusi võimalik rahuldada. Selle aasta eesmärk oli tuua kõik PSI-de ametikohad tööperede süsteemi. Tööperede süsteemile võib mõndagi ette heita, aga paremat võrdlussüsteemi hetkel ei ole. Kõik PSI-id said palgakasvu 2+ protsenti, osa inflatsiooni võrra ning need veidi rohkem, kes teistest palgafondiga kõvasti maha jäänud.

Keegi ei saanud rohkem kui ministeeriumide palgakasv üldiselt.

Ta luges ette lisataotlusi, investeeringuid ja eelarvestrateegia mahtusid käsitlevad ettepanekud ja tegi ettepaneku võtta vastu järgmised otsused.

- 1) Kiita heaks eeltoodud PSI-de 2027. aasta eelarvete lisataotluste mahud.
- 2) Eelarvestrateegias arvestada 2027. aasta mahtude kohta tehtud otsustega.
- 3) Eraldada Riigikogu Kantseleile piirmääraga eelarvevahendid Riigikogu koosloome keskkonna arendamiseks (SÄTLA) ja elektroonilise hääletamise süsteemi (koodi ja protsesside) auditeerimiseks ning antud vahendid kajastada eelarve ja finantsarvestuse infosüsteemides vastavalt objektikoodidega.
- 4) Kiita heaks põhiseaduslike institutsioonide eelarvemahud aastatel 2027 – 2030 (Lisa koondtabel) ja lisatud märkus järgmiselt: Rahandusministeeriumil on õigus muuta täiendavalt PSI-de eelarvemahte seonduvalt arvestuslike vahendite (sealhulgas KRAPSist tulenevad, RKAS-e vahendid ja muud) muutumisega tulenevalt 2026. aasta suvisest majandusprognoosist.

Samuti aktsepteerib rahanduskomisjon Vabariigi Valitsuse otsusel lisanduvaid täiendavaid eraldisi põhiseaduslike institutsioonide eelarvete suurendamiseks, sealhulgas arvestades summade aastate vahelisi ümbertõsteid, kinnisvaraga seotud lisavahendeid ning täiendavaid seadusemuudatusi.

Aivar Koka sõnul oleks Riigikogu hoonetesse vaja suuremaid investeeringuid. Tema hinnangul tuleks praegust olukorda arvestades kavandada nii hoonete põhjalik kapitaalremont kui ka võimalikud uued ehitustööd. Riigikogu hoonete rekonstrueerimise projekt on olnud päevakorras juba mitme perioodi vältel, kuid on investeeringute prioriteetide seas märkimisväärselt tahapoole nihkunud. Selline prioriteetsuse vähenemine ei ole põhjendatud ega vastuvõetav. Ta palus vastav ettepanek märkusena protokollis dokumenteerida.

Annely Akkermann selgitas, et Riigikogu hoone jaoks vajalikud investeeringud on investeeringute kavas juba ette nähtud ning nende täiendavat käsitlemist ei peeta praegu vajalikuks. Märkis, et praeguses julgeolekuolukorras ja jätkuva sõjategevuse taustal ning olukorras, kus riigieelarve on jätkuvalt puudujäägis, ei ole võimalik kavandada uusi suuri investeeringuid. Ta nõustus tähelepanekuga ja tegi ettepaneku lisada märkus järgmises sõnastuses: juhime tähelepanu asjaolule, et Riigikogu ja Vabariigi Presidendi Kantselei

hooned on tehniliselt halvas seisukorras ning vajavad olulisi investeeringuid kapitaalremondiks ja rekonstrueerimiseks.

Mart Võrklaev leidis, et vahendid Riigikogu hoone korrastamiseks on põhimõtteliselt olemas, küsimus seisneb eelkõige prioriteetide seadmises. Ta tegi ettepaneku kaaluda kultuurikomisjonile ettepaneku esitamist, et tunnistada Riigikogu hoone riiklikult tähtsaks kultuuriehitiseks. M. Võrklaeva hinnangul vastab Riigikogu hoone oma olemuselt sellisele staatusale ning võiks olla vastavate investeeringute nimekirjas. Sarnast lähenemist on kasutatud ka Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) hoone arendamisel ja Riigikogu hoone ei ole vähem tähtis kui teised kavandatud kultuuriehitised.

Annely Akkermann viitas, et riigi raamatupidamist reguleerivad lisaks seadustele ka riigi raamatupidamise eeskirjad, mille alusel liigitatakse riigi tegevusi erinevate tunnuste järgi. Samuti esitab Statistikaamet Euroopa Liidule riigirahanduse statistikat vastavalt kehtivatele klassifikaatoritele. Siin ei saa lähtuda tõlgendusest, et Riigikogu hoone oleks käsitletav finantseerimiskõlbulikuna, kui selline käsitlus ei tulene kehtivast regulatsioonist. Kui peetakse vajalikuks käsitleda Riigikogu hoonet kultuuriehitisena, tuleks selleks muuta Eesti Kultuurkapitali seadust ja sätestada vastav võimalus seaduses.

A. Akkermann tegi ettepaneku lisada eelarvemahdade tabeli juurde märkustesse, et rahanduskomisjon juhib tähelepanu, et Vabariigi Presidendi Kantselei hoone ja Riigikogu hoone vajavad rekonstrueerimist.

Ta küsis, kas komisjoni liikmed toetavad esitatud neljapunktilist otsust koos kirjendatud märkustega. Komisjon nõustus konsensuslikult (Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Aivar Kokk, Maris Lauri, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Mart Võrklaev).

2. Info ja muud küsimused

2.1. Teisipäeval, 15.09 Eelarvenõukogu ülevaade Rahandusministeeriumi 2026. aasta suvise majandusprognoosi kohta. Osaleb esimees Peter Lõhmus;

2.2. Rahandusministeeriumi veebilehel on leitav Vabariigi Valitsusele esitatud Riigi 2025. aasta majandusaasta koondaruanne koos riigieelarve täitmise aruande ja Riigikontrolli kontrollaruandega koondaruande kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Annely Akkermann
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Vivian Põld
protokollija